

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Польська мова і література та англійська мова»

за спеціальністю 035 Філологія

спеціалізації 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад

включно), перша –польська

галузі знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол № 1 від «27» серпня 2024 року

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вступ до літературознавства
Викладач (-і)	професор Хороб Степан Іванович
Контактний телефон викладача	59-60-74
E-mail викладача	kaf.lit@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення загальнометодологічних аспектів індивідуальних студентських проектів.
2. Анотація до курсу	
Курс «Вступ до літературознавства» є невід'ємною частиною фахової освіти студентів-філологів, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-практичного курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів, сприяючи при цьому вихованню національної гідності.	
3. Мета та цілі курсу	
Лекційно-практичний курс «Вступ до літературознавства» має на меті ознайомлення студентів з основними теоретичними засадами літературного процесу. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із поняттями: літературний процес, літературно- художній твір, літературно-художній образ, зміст і форма твору, зовнішня форма художнього твору, композиція твору, жанр, стиль, літературний напрям тощо. Основна ціль курсу - досягнення студентами ґрунтовних знань основ теорії літератури, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Інтегральна компетентність:</u> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
<u>Загальні компетентності:</u> ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 5. Здатність учитися та оволодівати сучасними знаннями.	
<u>Фахові компетентності:</u> ФК1 Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку польської та світової літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією (лінгвістичною і основними літературознавчими термінами) для розв'язання професійних завдань. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	
<u>Програмні результати навчання:</u> ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова,	

історію польської, англійської мови і польської, англійської, української та світової літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності, у тому числі - перекладача.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори польської, англійської, української художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції польської, англійської, української філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
Перший	035 Філологія 035.038 Філологія (Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська	Перший	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	------------------	----------------	---------------------

Модуль 1. Змістовий модуль 1. Літературознавство як наука Тема 1. Літературознавство як наука. Основні літературознавчі науки (історія літератури, теорія літератури, літературна критика). Допоміжні літературознавчі дисципліни.	Лекція, практичне	1, 5, 6, 9, 10, 13, 18.	Читання книг (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 2. Зв'язок літературознавства з іншими фундаментальними науками. Розвиток міждисциплінарних зв'язків в сучасному суспільстві.	Лекція, практичне	4, 6, 8, 9, 10, 12, 17, 20		Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Змістовий модуль 2. Історія літературознавства. Українське літературознавство. Тема 3. Літературознавство античності, Середньовіччя, періоду Відродження. Наука про літературу в добу Просвітництва. Класицизм. Бароко. Літературознавчі школи, методи, течії. Новітні літературознавчі вчення	Лекція, практичне	1, 2, 3, 8, 11, 13, 19, 20		Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Розвиток літературознавства в Україні. Погляди на літературу та її специфіку в добу Київської Русі. Українське літературне бароко. Літературознавство Києво-Могилянської академії. Феофан Прокопович, Георгій Кониський, Митрофан Довгалецький. Школа романтиків Харківського університету. Микола Костомаров,	Лекція, практичне	2, 6, 9, 13, 16		Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять

Пантелеймон Куліш, Іван Франко. Михайло Грушевський як літературознавець. Теорія літератури вдобу Розстріляного Відродження. Літературознавство початку 21 ст.					
Тема 5. Художня література як вид мистецтва. Часові, просторові та синтетичні види мистецтва. Образне слово та наукове поняття.	Лекція, практичне	2, 3, 7, 18, 19, 20		Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Модуль 2. Змістовий модуль 3. Літературно-художній образ. Літературно-художній твір. Тема 6. Літературно-художній образ як спосіб відображення дійсності і як спосіб буття літературного твору. Структура образу. Автологічний та металогічний образи.	Лекція, практичне	1, 5, 6, 9, 10, 13, 18.		Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 7. Літературно-художній твір. Структура твору. Зміст і форма твору.	Лекція, практичне	3, 6, 7, 11, 14.		Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Зміст художнього твору. Категорії змісту: тема, фабула, ідея, пафос, характер. Проблематика художнього твору. Форма твору. Сюжет та система образів.	Лекція, практичне			Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 9. Зовнішня форма літературно-художнього твору. Лексико-словотвірні, лексико-контекстуальні, лексико-синонімічні засоби, стилістичні фігури	Лекція, практичне	2, 4, 6, 7, 9, 11, 15		Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Змістовий модуль 4. Рід і жанр літературного твору. Художній метод, напрям, стиль.	Лекція, практичне	1, 5, 8, 17, 19		Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 10. Епічний,		4, 7, 8, 10, 13,		Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять

ліричний, драматичний роди літератури. Міжродові та суміжні жанрові утворення. Проблеми генології.		16, 17, 19, 20		на оцінка - 5	семестру згідно з розкладом занять
Тема 11. Художній метод, напрям, стиль. Бароко, класицизм, романтизм, реалізм, модернізм, постмодернізм. Модерністські течії. Модернізм та авангардизм	Лекція, практичне	1, 8, 9, 11, 12, 14, 18.		Максималь на оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: <u>Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</u> <u>Види контролю:</u> Робота на заняттях – 50 балів, з них Контрольна робота – 10 балів Тести – 5 балів Реферат – 5 балів Екзамен – 50 балів
Вимоги до письмової роботи	• письмові домашні роботи: аналіз удожнього твору в певному аспекті, винесеному на теоретичне обговорення • контрольна робота орієнтовні завдання: - літературно-художній образ, його структура, алегорія; - літературно-художній твір, його структура, зміст, фабула.
Практичні заняття	Максимальна оцінка - 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань.
Форма контролю	Екзамен

7. Політика курсу

Письмові роботи: Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності.

Академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді

положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за

покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Відвідування занять. Студент зобов'язаний вчасно приходити на заняття. Він може бути недопущений до заняття у разі спізнення без вагової на те причини. Студент має брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студент може відпрацювати пропущене з поважної причини

заняття чи вид контролю.

Студенти, котрі навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-grafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

Неформальна освіта: Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultatuv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf).

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2001. 487с.(читальний зал бібліотеки ПНУ).
2. Марія Моклиця. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. 468 с.
3. Ткаченко А. О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): підручник для гуманітаріїв. – К.: Правда Ярославичів, 1997. 448с.(читальний зал бібліотеки ПНУ).
4. Н. С. Ференц. Основи літературознавства. К., 2011.
5. П. В. Білоус, Т. Д. Левченко. Вступ до літературознавства. К., 2012. –364 с.
6. Василь Марко. Аналіз художнього твору. К., 2013. 256 с.
7. Безпечний І. Теорія літератури. К., 2009. –388 с.
8. Літературознавча енциклопедія / За ред. Ю Коваліва– К, 2001. У 2-х т. (читальний зал бібліотеки ПНУ).

9. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А.Волкова, О. Бойченката ін. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636с.(читальний зал бібліотеки ПНУ).
10. Іванишин В., Іванишин П. Пізнання літературного твору. Методичний посібник для студентів і вчителів. Дрогобич: Відродження, 2003. 80с. (електронний варіант підручника – кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства).
11. Наливайко Д. Теорія літератури та компаративістики. К.: Видавничий дім „К- Могилянська академія”. 2006. 347 с.

Викладач_____доктор філологічних наук, професор **Хороб Степан Іванович**